Seat No. : _______________

JC-113

January-2016

B.Com., Sem.- VI

CC-308 : Business Laws – 2

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) બેઈલમેન્ટની વ્યાખ્યા આપી, બેઈલીના હક્ક દર્શાવો. **6**

અથવા

ક્ષતિપૂર્તિનો કરાર અને જામીનગીરીના કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(B) નોંધ લખો : સામાન્ય લિયન અને ખાસ લિયન **4**

અથવા

નોંધ લખો : એજન્સીનો અંત

(C) નોંધ લખો : એજન્ટની અંગત જવાબદારી **4**

અથવા

સબ-એજન્ટ અને બદલી એજન્ટ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.

2. (A) ખાનગી કંપની અને જાહેર કંપની વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. **6**

અથવા

કંપનીના આવેદનપત્રની વિવિધ કલમોની ચર્ચા કરો.

(B) કંપનીના ડિરેક્ટરની ગેરલાયકાતો જણાવો. **4**

અથવા

સત્તાની ઉપરવટનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(C) નોંધ લખો : કંપનીના આદ્યસ્થાપકો (પ્રમોટર્સ) **4**

અથવા

નોંધ લખો : લઘુત્તમ ભરણું

3. (A) ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ રચાયેલી રાજ્ય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદના ઉદ્દેશો જણાવો. **6**

અથવા

ગ્રાહક તકરારની વ્યાખ્યા આપી, ગ્રાહકના હક્કોની ચર્ચા કરો.

(B) ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ સમજાવો : (1) ગ્રાહક (2) ફરિયાદી **4**

અથવા

ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ સમજાવો : (1) ઉચિત પ્રયોગશાળા (2) સેવાઓ

(C) નોંધ લખો : અયોગ્ય વેપારી રીતરસમ — **4**

અથવા

નોંધ લખો : તકરાર નિવારણ એજન્સીઓની સત્તા

4. (A) વચનચિઠ્ઠી અને વિનિમયપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. — **6**

અથવા

નેગોશિયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ અંગેની ધારણાઓની ચર્ચા કરો.

(B) યથાનુક્રમે ધારણ કરનારના હક્કો જણાવો. — **4**

અથવા

ક્રોસિંગના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવો.

(C) નોંધ લખો : પરિપક્વતા અને છૂટના દિવસો — **4**

અથવા

નોંધ લખો : સ્ટેમ્પવાળું અપૂર્ણ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ (Inchoate Stamped Instrument)

5. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો **સાચા** છે કે **ખોટા** તે જણાવો : — **14**

(1) ક્ષતિપૂર્તિનો કરાર નુકસાન વળતર ચુકવવા માટેનો કરાર છે.

(2) પ્લેજ એક પ્રકારનું બેઈલમેન્ટ છે.

(3) એજન્સી ઉત્પન્ન કરવા અવેજ જરૂરી નથી.

(4) જે વ્યક્તિને માલ જડ્યો હોય તેની ઉપર તેનો કાયદેસરનો અધિકાર છે.

(5) વિનિમયપત્રમાં બે પક્ષકારો હોય છે.

(6) સ્થાપકો કંપનીના સાચા માલિકો છે.

(7) કંપની પોતાની સંમતિ સામાન્ય મહોરથી દર્શાવે છે.

(8) ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો 1986ના વર્ષમાં પસાર થયો.

(9) વચનચિઠ્ઠીમાં જણાવેલ રકમ નિશ્ચિત હોવી જોઈએ.

(10) ખાનગી કંપની માટે વિજ્ઞાપનપત્ર તૈયાર કરવું ફરજીયાત છે.

(11) વીમાની પોલિસી ખરીદનાર ગ્રાહક નથી.

(12) ચેક હંમેશા હયાત વ્યક્તિ ઉપર જ લખી શકાય.

(13) ઉદ્દેશની કલમમાં દર્શાવ્યા સિવાયના કાર્યને સત્તાના ઉપરવટના કાર્ય ગણાય છે.

(14) બધા ચેક વિનિમયપત્ર છે પણ બધા વિનિમયપત્ર ચેક નથી.

Seat No. : _______________

JC-113

January-2016

B.Com., Sem.- VI

CC-308 : Business Laws – 2

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) Define bailment and state the rights of Baillee. **6**

OR

Explain the difference between contract of Indemnity and Contract Guarantee.

(B) Write note on Particular Lien and General Lien. **4**

OR

Write note on termination of an Agency.

(C) Write note on Personal liability of an agent. **4**

OR

State the difference between sub-agent and substituted agent.

2. (A) State the differences between Private company and Public Company. **6**

OR

Discuss the various clauses of Memorandum of Association.

(B) State the disqualifications of company director. **4**

OR

Explain the Doctrine of Ultravires.

(C) Write note on Promoters of the company. **4**

OR

Write note on Minimum Subscription.

3. (A) State the objectives of State Consumer Council constructed under Consumer Protection Act. **6**

OR

Define Consumer Dispute and discuss the rights of Consumer.

(B) Explain under Consumer Protection Act : (1) Consumer (2) Complainant. **4**

OR

Explain under Consumer Protection Act : (1) Appropriate Laboratory, (2) Services.

(C) Write note on Unfair Trade Practice. **4**

OR

Write note on Powers of Redressal Agencies.

4. (A) Explain the difference between Promissory Note and Bill of Exchange. **6**

OR

Discuss the Presumptions of Negotiable Instruments.

(B) State the rights of Holder in due course. **4**

OR

State the various types of Crossing.

(C) Write note on Maturity and Days of Grace. **4**

OR

Write note on Inchoate Stamped Instrument.

5. Answer the following statements are **True** or **False**. 14

(1) Contract of Indemnity is a contract for payment of damages.

(2) Pledge is one type of bailment.

(3) No consideration is necessary to create an agency.

(4) Finder of goods has legal right on goods.

(5) There are two parties in Bill of Exchange.

(6) Promoters are true owner of the company.

(7) Company shows its consent by common seal.

(8) Consumer Protection Act was passed in the year 1986.

(9) The amount to be paid under promissory note must be specific.

(10) For private company it is compulsory to prepare prospectus.

(11) Purchaser of Insurance Policy is not consumer.

(12) Cheque is always written on living person.

(13) Any act outside the object clause of the memorandum is called ultravires.

(14) All cheques are bill of exchange but all bills of exchange are not cheque.